

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSP - 140-105(2)/02

Warszawa, 10 stycznia 2003 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przekazuję **stanowisko Rządu** wobec poselskiego projektu ustawy

- **o uzdrowiskach, lecznictwie uzdrowiskowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk nr 984).**

Jednocześnie informuję, iż Rada Ministrów upoważniła Ministra Zdrowia do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

STANOWISKO RZĄDU

W SPRAWIE POSELSKIEGO PROJEKTU USTAWY O UZDROWISKACH, LECZNICTWIE UZDROWISKOWYM ORAZ O ZMIANIE NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW (DRUK SEJMOWY NR 984)

Poselski projekt *ustawy o uzdrowiskach, lecznictwie uzdrowiskowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk sejmowy 984)* zawiera propozycje regulacji ujmujących w zupełnie odmienny od dotychczasowego sposób działania uzdrowisk i prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego, które to propozycje budzą wątpliwości nie tylko prawne ale i merytoryczne.

Odnosząc się kolejno do poszczególnych zagadnień uregulowanych w projekcie ustawy, według zastosowanej przez projektodawców systematyki, należy zwrócić uwagę na najistotniejsze wady projektu.

W art.1 projektu ustawy zostały wymienione cechy jakie powinien posiadać dany obszar, aby mógł być uznany za uzdrowisko. Wśród nich znajduje się wymóg posiadania wód I klasy czystości, których występowanie na obszarze Polski jest sporadyczne. Tym samym brak tego elementu uniemożliwi tworzenie nowych uzdrowisk i zdyskwalifikuje istniejące.

Projektodawcy w art.2 wprowadzają charakterystykę uzdrowisk, stosując przy tym niejednolite kryteria klasyfikacyjne – kryteria wynikające z rodzajów występujących surowców leczniczych oraz kryteria wynikające z położenia geograficznego i usytuowania wysokościowego nad poziomem morza. Zaproponowana klasyfikacja jest nie tylko niejednolita, ale także niekompletna i mogąca prowadzić do wątpliwości w przypadku występowania na danym obszarze różnych - trzech, czterech - rodzajów zasobów naturalnych.

W projekcie pominięto konieczność wydzielenia strefy „C” ochrony uzdrowiskowej stanowiącej dotychczas swego rodzaju zabezpieczenie przed podejmowaniem niepożądanych działań mogących niekorzystnie wpływać na proces leczenia uzdrowiskowego, a nawet go zakłócać, co w dalszej kolejności może spowodować utratę walorów uzdrowiskowych.

Jedną z najistotniejszych zmian jaką proponują projektodawcy jest przekazanie do wyłącznej kompetencji gminnych organów samorządu terytorialnego (rady

gminy) uznawania danego obszaru za uzdrowisko oraz pozbawienia go tego przymiotu w drodze uchwały rady gminy, a nie jak dotychczas rozporządzenia Rady Ministrów. Uchwała taka miałaby rangę prawa lokalnego, chociaż uzdrowisko jako takie i realizowane na jego obszarze leczenie uzdrowiskowe, będzie miało charakter działalności ogólnokrajowej, a nie lokalnej i będzie odnosiło się nie tylko do społeczności lokalnej, ale ogółu społeczeństwa. Rozwiązanie takie należy więc uznać za budzące wątpliwości w świetle z art.94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto pozbawienie Rady Ministrów wpływu na tworzenie uzdrowisk, przy jednoczesnym obowiązku zapewnienia możliwości leczenia uzdrowiskowego we właściwych warunkach, powoduje zachwianie równowagi pomiędzy zadaniami organów administracji państwowej – w tym przypadku Rady Ministrów – a instrumentami pozwalającymi na ich wykonywanie.

Projekt ustawy nie określa także trybu postępowania w sprawie uznania danego obszaru za uzdrowisko. Oprócz przekazania w art.4 ust.1 radzie gminy kompetencji do uznania danego obszaru za uzdrowisko projekt nie przewiduje konieczności wcześniejszego przeprowadzenia analizy właściwości leczniczych zasobów naturalnych i klimatu oraz ich zastosowania w działaniach medycznych. Nie przewidziano mechanizmu określenia i weryfikacji właściwości leczniczych naturalnych zasobów leczniczych występujących na danym obszarze przez podmioty niezależne od zainteresowanej gminy.

Nie wiadomo także w jakim dokumencie powinny zostać określone granice uzdrowiska, skoro sama uchwała o uznaniu za uzdrowisko ma określać jedynie jego nazwę. Projektodawcy zrezygnowali z konieczności uchwalenia statutu uzdrowiska, którego dotychczasową niezbędność potwierdziła praktyka. W ich ocenie istotniejszym od statutu uzdrowiska jest regulamin Rady Uzdrowiskowej, powoływanej przez radę gminy jako ciała opiniodawczego i doradczego w sprawach dotyczących funkcjonowania uzdrowiska i jego promocji. Zważywszy, że ma ona odbywać posiedzenia co najmniej raz do roku (!), budzi uzasadnioną wątpliwość celowość powoływania takiego ciała.

Na gruncie ustawy o samorządzie gminnym wojewoda, w ramach kompetencji nadzorczych, bada uchwały rady gminy tylko pod względem formalno-prawnym. Wątpliwym, jest zatem na gruncie obowiązujących przepisów prawa przyznanie wojewodzie przez projektodawców ustawy, uprawnienia do zniesienia uzdrowiska w drodze decyzji, ponieważ decyzja ta miałaby charakter merytoryczny. Decyzja ta oznaczałaby również unieważnienie wcześniejszej uchwały rady gminy uznającej dany obszar za uzdrowisko, a zgodnie z przepisami ustawy o samorządzie gminnym wojewoda rozstrzyga o zgodności z prawem uchwały rady gminy w trybie rozstrzygnięcia nadzorczego.

W projekcie nie zostały przewidziane regulacje określające zasady, tryb i organy uprawnione do sprawowania nadzoru i kontroli nad działalnością uzdrowiskową, a w szczególności nie przewidziano terminu okresowej weryfikacji operatu uzdrowiskowego będącego podstawą uznania obszaru za uzdrowisko. Zaproponowane przesłanki zniesienia statusu uzdrowiska są niewystarczające chociażby z tego powodu, że państwowym monitoringiem środowiska, przeprowadzanym na podstawie ustawy z dnia 21 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz.627) nie zostały objęte wszystkie aspekty stanowiące przesłanki uznania obszaru za uzdrowisko, chociażby tak podstawowe jak prowadzenie lecznictwa uzdrowiskowego.

Projekt ustawy powinien przewidywać upoważnienie dla ministra właściwego do spraw zdrowia do określenia wymagań jakim powinien odpowiadać statut uzdrowiska w zakresie zagospodarowania przestrzennego stref ochrony uzdrowiskowej i określenia wskaźników terenów biologicznie czynnych. Wymagania te powinny zostać uszczegółowione w statucie każdego uzdrowiska z uwzględnieniem jego specyfiki. Natomiast zaproponowane w art.18 projektu upoważnienie dla ministra właściwego do spraw gospodarki przestrzennej jest zbędne.

Projekt zawiera w art.10 ust.6 upoważnienie dla ministra właściwego do spraw zdrowia do określenia w drodze rozporządzenia kierunków lecznictwa uzdrowiskowego, nie zostały jednak określone wytyczne do jego wydania.

Nie jest możliwym zaakceptowanie przepisu art.11 ust.2, zgodnie z którym lecznictwo uzdrowiskowe może być prowadzone nie tylko przez zakłady lecznictwa uzdrowiskowego, ale także wyłącznie przy użyciu urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego. Skoro lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje określonego rodzaju świadczenia zdrowotne, to ich udzielaniem mogą zajmować się tylko zakłady opieki zdrowotnej albo osoby wykonujące zawód medyczny, zgodnie z odrębnymi przepisami. Dlatego też uwzględniając specyfikę lecznictwa uzdrowiskowego, przepis art.11 ust.2 powinien stanowić, że lecznictwo uzdrowiskowe prowadzone jest w zakładach opieki zdrowotnej przy użyciu urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego.

Ponadto poważne zastrzeżenia budzi objęcie pojęciem lecznictwa uzdrowiskowego (art.11 ust.1) psychoterapii, muzykoterapii czy diety. Elementy te mogą stanowić jedynie uzupełnienie podjętych działań leczniczych w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego.

Nie do zaakceptowania jest również uznanie walorów turystycznych i rekreacyjnych za wartość uzdrowiska (art.9 ust.1), ani także rzeźby terenu i krajobrazu za czynniki lecznicze (art.10 ust.1 lit.b). Istnienie takich walorów i krajobrazu nie może być czynnikiem warunkującym uznanie danego obszaru za

uzdrowisko, choć niewątpliwie stanowić może atrakcję turystyczną i wpływać na rozwój turystyki. Pamiętać bowiem należy o głównym zadaniu i celu powstawania uzdrowisk jakim jest prowadzenie w nich lecznictwa uzdrowiskowego.

Czynniki klimatyczne w swej istocie są bardzo zmienne i traktowanie ich jako podstawowego warunku uznania obszaru za uzdrowisko nie gwarantują jednakowego – o stałym natężeniu oddziaływania na pacjenta. Powinny być – i w dotychczasowej praktyce są – elementem uzupełniającym w lecznictwie prowadzonym w oparciu o wody lecznicze i torfy lecznicze.

Zaproponowana w art.13 ust.1 projektu definicja urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego jako urządzeń nie wchodzących w skład zakładu lecznictwa uzdrowiskowego jest sprzeczna z istniejącym stanem faktycznym, zgodnie z którym w wielu uzdrowiskach urządzenia takie są częścią zakładów opieki zdrowotnej. Definicja ta również bezpodstawnie ogranicza prawa majątkowe zakładów opieki zdrowotnej i podmiotów je tworzących.

Ochrona wód leczniczych i torfów leczniczych uregulowana jest w sposób wyczerpujący i spełniający swoją rolę w przepisach prawa geologicznego i górniczego dlatego zbędnym i niecelowym jest wprowadzanie zmian w ustawie z dnia 4 lutego 1994r. Prawo geologiczne i górniczne (Dz. U. Nr 27, poz. 96 ze zm.).

Załączony projekt aktu wykonawczego nie wyczerpuje pełnego katalogu surowców leczniczych, jak również nie wyczerpuje katalogu schorzeń, które mogą być leczone z zastosowaniem tych surowców.

Opiniowany projekt w zupełności pominał problem konstytucyjnej odpowiedzialności władz państwowych za lecznictwo uzdrowiskowe, wyłączył z przedmiotu regulacji te podmioty, zarówno w odniesieniu do postępowania zmierzającego do uznania obszaru za uzdrowisko, jaki i w zakresie nadzoru nad lecznictwem uzdrowiskowym ochroną stref ochrony uzdrowiskowej.

Przedłożenie projektu aktu prawnego powodującego skutki finansowe dla budżetu państwa lub organów samorządu terytorialnego wymaga oszacowania ich wysokości. Uchwalenie tychże skutków finansowych w innej ustawie – jak proponuje to *Uzasadnienie do projektu poselskiego ustawy o uzdrowiskach, lecznictwie uzdrowiskowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw* – jest niedopuszczalne.

Mając powyższe na uwadze, przedłożony poselski projekt *ustawy o uzdrowiskach, lecznictwie uzdrowiskowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk sejmowy 984)* Rada Ministrów **postanawia zaopiniować negatywnie.**

Jednocześnie Rząd pragnie poinformować, że aktualnie toczą się zaawansowane prace legislacyjne nad rządowym projektem ustawy o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym w związku z czym Rząd wnosi o wstrzymanie prac nad poselskim projektem ustawy do czasu skierowania do rozpatrzenia przez Sejm RP rządowego projektu ustawy i dalsze łączne ich rozpatrywanie.

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 14 stycznia 2003 r.

Cena 6,39 zł + 22% VAT

